

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.48.2016.BSzu

z dnia 15 marca 2016 r.

17-03-2016

17.03.2016
15.03.2016

Rada Miejska w Iłowej

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 j.t. ze zm.) stwierdzam nieważność § 3 ust. 2 i 3 Regulaminu funkcjonowania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla właścicieli nieruchomości z terenu gminy Iłowa, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 113/7/XIX/16 Rady Miejskiej w Iłowej z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 9 lutego 2016 r. Rada Miejska w Iłowej podjęła uchwałę Nr 113/7/XIX/2016 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 lutego 2016 r.

Dokonana przez organ nadzoru ocena prawna uchwały prowadzi do wniosku, że w kwestionowanej części, narusza ona istotnie prawo, tj. art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250), dalej u.c.p.g.

Zgodnie ze wskazanym przepisem, rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Na podstawie art. 6r ust. 3a oraz 3b u.c.p.g. w przedmiotowej uchwale dopuszcza się także możliwość:

- ograniczenia ilości odpadów zielonych, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- zróżnicowania częstotliwości odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z zabudowy jednorodzinnej; w przypadku gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza.

Ponadto, zgodnie z art. 6r ust. 3d u.c.p.g, uchwała musi określać również tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W świetle powyższego organu nadzoru wskazuje, że w zakresie upoważnienia wynikającego z dyspozycji art. 6r ust. 3 u.c.p.g nie mieści się nakładanie obowiązków na właścicieli nieruchomości dostarczających odpady komunalne. Obowiązki te wnikają bowiem bezpośrednio z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak i regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, podejmowanego na podstawie art. 4 tej ustawy. Natomiast art. 6r ust. 3 u.c.p.g adresowany jest do podmiotów odbierających odpady, w tym do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych i jedynie wobec nich daje możliwość stanowienia określonych obowiązków. Tymczasem, stwierdzić należy iż niektóre postanowienia ocenianej uchwały normują obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. I tak, Rada Miejska w Iłowej w § 3 ust. 2 Regulaminu PSZOK, postanowiła, że: "Przyjmowanie odpadów zbieranych selektywnie dostarczanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Iłowa będzie możliwe po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość lub adres zamieszkania na terenie gminy Iłowa". Ponadto, w § 3 ust. 3 postanowiła, iż: „Odpady zebrane selektywnie, pochodzące od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wielorodzinnych z terenu gminy Iłowa, mogą być przyjmowane po przedłożeniu oświadczenia osoby oddającej odpady, że pochodzą one od właściciela danej nieruchomości (podmiotu posiadającego nieruchomość w zarządzie) ze wskazaniem konkretnej nieruchomości." Zdaniem organu nadzoru, przytoczone regulacje przekraczają upoważnienie ustawowe zawarte w dyspozycji art.6r ust.3 u.c.p.g., tym samym stanowią istotne naruszenie prawa.

Żadne przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują możliwości pozyskiwania przez organy gminy dokumentów potwierdzających tożsamość właścicieli nieruchomości oraz obowiązku wskazywania przez nich miejsca wytworzenia odpadów komunalnych. Ustawodawca nie uzależnia zaliczenia odpadów do kategorii odpadów komunalnych od przesłanki pochodzenia ich od właściciela danej nieruchomości. Tym samym należy uznać, że wprowadzenie w Regulaminie PSZOK wymogu okazywania przez właścicieli nieruchomości dokumentów potwierdzających ich tożsamość, jak również składania oświadczeń potwierdzających, że odpady pochodzą od właścicieli danej nieruchomości z jednoczesnym wskazaniem tej nieruchomości, jest pozbawione podstaw prawnych.

Ponadto organ nadzoru zauważa, że prawo do legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości mają w ramach wykonywanych zadań przedstawiciele organów państwa, które są do tego upoważnione przez odpowiednie ustawy. W polskim prawie **nikt nie może być legitymowany bez uzasadnionego powodu**. Dlatego w ocenie organu nadzoru nałożenie na właścicieli nieruchomości obowiązku okazania dokumentu potwierdzającego ich tożsamość prowadzi do naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z póź.zm.). Przez dokument tożsamości należy bowiem rozumieć dokument, który zawiera określone dane, takie jak: nazwisko, imiona, datę urodzenia, płeć oraz numer identyfikacyjny PESEL. W tym miejscu zauważyć należy, że informacje objęte numerem PESEL należą do kategorii danych osobowych, co oznacza, że podlegają one ochronie przewidzianej w ustawie o ochronie danych osobowych. W myśl art. 1 ust. 1 tej ustawy, każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych. Jednocześnie, zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. W związku z powyższym, w ocenie organu nadzoru, pozyskiwanie od osób dostarczających odpady ich danych osobowych, stanowi naruszenie zasady adekwatności danych w stosunku do celów ich pozyskania, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Oznacza to, że rodzaj i treść danych wykraczają poza potrzeby wynikające z celu ich zbierania.

Poza tym, organ nadzoru podnosi, iż stosownie do treści art. 51 Konstytucji nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. Powyższe znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 stycznia 2003 r. (sygn. akt. II SA 3085/01), w którym czytamy, że: „Treść i umiejscowienie art. 51 Konstytucji

RP wskazuje, że podstawa do przetwarzania danych musi mieć charakter wyraźny i stosować się winna do niej wykładnia ścieśniająca".

Odnosząc powyższe do badanej uchwały, organ nadzoru zauważa, że przepis art. 6r ust. 3 u.c.p.g. nie zawiera zamkniętego katalogu spraw, które można uregulować w przedmiotowej uchwale. Jednakże, miejscowy prawodawca określając jej treść, w tym również zasady funkcjonowania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, winien respektować normy wskazane w ustawie kompetencyjnej. W przeciwnym razie dojdzie do sformułowania przepisu o niejasnej treści, powodującego wątpliwości interpretacyjne.

Wobec powyższego, organ nadzoru stwierdza, że uchwała w zakwestionowanej części narusza wskazane na wstępie przepisy, co uzasadnia stwierdzenie ich nieważności.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli

Teresa Kaczmarek
Teresa Kaczmarek